

A Brassói Ujlap előfizetési ára:

egész évre K 12.—
 félévre „ 6.—
 negyedévre „ 3.—
 egy óra „ 1.—

Egyes szám ára 4 fillér.

BRASSÓI UJLAP

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik vasár- és ünne-
 napok kivételével mindennap
 :- :- délután 6 órakor. :- :-

Hirdetéseket felvesz a kiadó
 hivatal, Kapu-utca 45. szám.
 Hirdetések díjszabás szerint.

Szerkesztőség: K A P U - U T C A 45. SZ.
 TELEFON: 515.

Felolós szerkesztő: BUSZKÉ BÉLA.
 Főszerkesztő: Dr. MATHEOVITS FERENC.

Kiadja: ÉGETŐ TESTVÉREK NYOMDÁJA.
 Kiadóhivatal: Kapu-u. 45. — Telefon-szám: 515.

Jövőbe látó politika.

Az angol nemzetgazdáknek facsarós esze van, nem olyan sima, egyenes uton járó, mint a miénk, magyaroké. Ők a jelen mellett mindig a messze jövőbe is néznek s mindent inkább pesszimistikusan ítélnék meg, nemhogy rózsaszinben látnák a jövőt. Ők voltak azok, akik kiderítették, hogy 4000 év múlva kifogy az emberiség fűtőanyaga s — megfagyunk. Persze erre mi, magyarmiskásan azt mondjuk, hogy mit fájjon a mi fejünk ma azért, hogy mi lesz 4000 év múlva s hogy mivel fognak fűteni azok az eszkimók, kik az „Ember Tragédiája“ szerint az egyenlítő jégmezőin fognak fókahiány miatt meggémberedni. Nézzék azt majd a 4000 év múlva születendő, eszkimóba oltott angolok, de hagyjanak vele a mai nyomoruságok által eléggé sújtott magyaroknak azzal békét.

Azonban most előáll egy Thompson Silvanus nevű másik angol ur, a ki nem kalandoz ezer évekre előre, hanem azt mondja, hogy 1932-ben, tehát rövid 19 év múlva az egész emberiség éhínségnek néz majd elébe, mert nem terem a föld kerekességén annyi gabona, amennyi éhes, tátott száj lesz hozzá. S miután embertársainkat csak úgy, „sans phrase“ agyon

nem verhetjük, hogy ne egyenek velünk, az éhínség kikerülhetlen, hacsak nem változtatunk mai gazdálkodási rendszerünkön s át nem térünk a nagyobb produktivitást biztosító belterjes gazdálkodásra s a rendelkezésre álló szántóföldet új területek hódításával meg nem növeljük, a már meglevőt pedig okosabban ki nem zsákmányoljuk.

Erre aztán Thompson egy számítást csinál, melynek az a vége, hogy circa 30 év múlva 159 millió ember lesz éhínségre kárhozottva, mert nekik egyszerűen nem jut kenyér.

A szám adatok labirintusában vezet tovább Thompson s állítja elének sötét színeit.

Ezek a riasztgatások azonban koraiak és alaptalanok. Koraiak, mert aránylag nem nagy része a föld területének az, amely eddig gazdasági művelés alatt áll. Európában is sok a gazdaságilag kihasználatlan terület, Ázsia, Amerika, Afrika, Ausztrália pedig még sok száz millió embert tudnának bőségesen eltartani. Azután pedig a művelt területeket is egyre jobban és jobban ki tudja aknázni az emberi szorgalom s egyelőre még csak el sem tudjuk képzelni azt az állapotot, amikor a föld kicsi volna az emberiségnek.

Thompson mester okoskodásából azonban Magyarország annyit tanulhat, hogy más nemzetek előre gondoskodnak területről, amelyen fejlődhetnek. Nekünk ugyan gyarmataink nincsenek, de van az országban elég vidék, ahol a magyarságnak terjeszkednie, erősödni lehet és kell. Ezekre a vidékekre kell irányítani a magyarságot Amerika helyett.

Videant consules . . .

Tudomány és vallás.

Nagyképi színjátszás.

Lehet és kell-e egy világvallás.

Párisnak a múlt héten két érdekessége volt. Az egyik piros-pozsgásan életrevaló, a másik holdvilág-sápadtan beteg, de mind a kettő vidám. Az egyik a quatorze juillet, a franciák parádés, farsangos, ringlispiles ünnepe. A másik a nemzetközi vallási kongresszus. Julius tizennegyedikén a nép ünnepelte a nagy forradalmat parádéval, céccal, körhintával. A kongresszuson kis cilinderes forradalmárok gyűltek össze, a szabad gondolat katonái parádéztek és a circulus viciosusaikon kerengtek, szintén festett falovakon vagy mondjuk, vesszőparipákon. Hogy a nép mulatott, az rendjén van. A nép kifejezetten mulatni akart, nem vágott nagyképet, s aztán a népnek volt miért mulatnia. De miért ültek össze a jó tudós urak, miért ültek össze ez a frakkos zsinat, (ne vegyék profanációnak) éppen azon a címen, amely

Mese, mely — talán igaz.

Hogy is kezdjem? . . . Mint a meséket szokták: egyszer volt, hol nem volt — nem is olyan régen — élt két kis virág. Csillogó fényes az egyik — halvány kis Penészvirág a másik . . . Nevezzük Mimózának — mert ártatlan, finom lelkületénél fogva, e név talált leginkább hozzá — az erényekben csillogó kis virágot. Egyszer . . . régen — hogyan történt? Már nem tudom! Találkozott a két virág. Megismerték egymást. A Penészvirág szívében megmozdult valami . . . susogott. Ime itt van! megvan, akit olyan régen kerestél. Hamar felismerte a Mimóza nagy értékét, fenséges lelkitulajdonosságait, s csakhamar a legmeghittebb barátság fejlődött ki kettőjük között. Volt még valami, mi őket összefűzte: egy feledhetetlen testvér — szeretett barátnő emléke.

Ezentul a Penészvirág árnyéka lett a Mimózának, követte őt mindenfelé. Ez az igénytelennek látszó Penészvirág — ki gondolná? — dacos, büszke, szilaj természetű vala, csupán egy erénye: Isten után a barátság volt legszentebb előtte.

E fogalomba a képzetek egész világát helyezé. — Ezért küzdött . . . ezért szenvedett és — ezért csalódott legtöbbit. Azt hívé, hogy a barátság mindenki előtt oly szent és sérthetetlen, de meggyőződött, hogy az a barátság, mely az ő szeméi előtt lebeg, csak fogalom . . . tündéralom . . . mese. Hiszen mindenki sárba tapossa, lábbal tiporja, s mindenki előtt csak egy szentség él: az „Én.“ — Egymásután csalódott legjobbnak vélt barátaiban, s be kellett látnia, hogy az a fény, mely bevonta őket, hamis már — hamis fény — mögötte önzés, érdek lakozik.

E csalfa barátok elvették a Penészvirág életkedvét, s emberekbe vetett hitét, melyet nem is olyan régen megdönthetetlennek, szilárdnak vélt.

A sok-sok csalódás összetörte, de szemét ég felé emelte . . . Minél jobban, minél többit csalódott az emberekben, annál inkább közeledett Hozzá! — az örök igaz baráthoz — a glóriával körülvett Mesterhez: Jézushoz. Ezt a hitet táplálta, élesztgette benne hűséges kis társa, a Mimóza. Valahányszor gyöngye, valahányszor csüggedő volt, mindig mondogatta neki, mint a kis gyermekeknek szokás:

„Nézd a Jézuska milyen szomoru!“ — Igy tanította, vezette a Penészvirágot; tanította szállni fel-fel a magasabb régiók

felé. S utóbbi elhatározta a javulást. Tetszett neki az új világ, hol tiszta, szép, harmónikus minden, hol örök a tavasz, hol a hit bimbója fejt szép virágokat. Elhatározta megközelíteni azt a magasságot, azt a tökéletességet, melyben kis társa lebegett. Egy ideig haladt . . . haladt könnyű szárnyakon, s azt hívé, hogy talán eléri egyszer fényben csillogó Mimózáját. — És ekkor mi történt? Jött egy csunya, fekete és még sok-sok apró árny. Elválasztotta a két társat, s a felfelé haladó Penészvirágot letaszította a földre . . . a mindennapi, rideg emberek közé. Igen! mert szerintük nem való volt a Mimóza mellé. — S itt kezdődik a Penészvirág tragikumja. — Kifáradva a küzdelemben, szomoruan, szárnyaszegetten, társtalanul állt az önző, irigy, hideg világban. Nem találta bele magát az emberek közé. Közte s a világ közt — egy egész világ volt. Nem tudott tucat ember lenni, s ezért soh'se értette meg őket.

Sok-sok időbe telt, míg a Penészvirág síró lelke végigjárva a kálváriát, megtanulta az embereket közönnnyel nézni. Megtanulta a csalódás minden fullánkját, minden tövisét, mint természetest — fájdalom nélkül fogadni.

cimen összeülni nem lehet? A szabadsággal baj van már akkor, amikor összeülök, amikor elnöki szóra beadom a derekam, amikor a napirendnek szót kell fogadnom. S a vallás, mit keres ott a vallás, ahol róla akarnak határozni — nélküle?

Őket az a kérdés hozta össze, amelyet itthon is kényelmesen megoldhattak volna. Az hogy lehetséges-e egyáltalán tudományos vallás, lehetséges-e, és kell-e? A kérdésből csendes rezignáció árad, a kérdés egy kicsit már érzi a feleletét. Ezeknek az uraknak felesleges és királyi épület bántja a szemét, ők a győzhetetlen Vatikán ragyogó tornyai ellen vezetnének rohamra, de nézzétek, hogy inog a térdük és hogy zörög a csontjuk. Nekik már probléma az is, amit csinálni szeretnének, s papíron akarják megoldani, mint egy matematikai tételt, hogy kell-e, lehet-e? Pedig milyen fölösleges erről határozniok. Milyen mindegy ennek a kongresszusnak a rezüméje. Az, amit ők akarnak, nem kell, mert nem lehet; és nem lehet, hiszen nem is kell. Az élet kiáltja, a szívek nagy zsinata végleg elhatározta és a tudomány régen elintézte.

Az a vallás, amit a tudomány konstruálhatna, nem vallás. A vallás nem a konstrukció dolga. Annak isteni és hősi motívumai vannak. Reveláció, isteni kinyilatkoztatás, erkölcsi parancs, első és végső dolgok, a tudomány ezek elől régen elvonult. Tiszteletteljesen megállapította a maga csődjét, magvonta a maga határait és konstata, hogy ő a tények szegény szolgája. A világot kénytelen vaknak látni és hidegnek. Ő csak a meteorológiához ért, a sinai mennydörgéshez nem. Az ő szava nem a „legyen“! és nem a „tedd! és ne tedd!“ nem a „menj, bűneid meg vannak bocsátva!“ Az ő szava egy pár bizonyosság, egy pár kópia és azon túl csak a „mintha“, a „talán“, a „valószínűleg.“

Nem parancsolni született és nem tud vezetni ő, a sötétben tapogató. Etikára neki, a nagy gépmesternek nincs zenei érzéke. A ki ő érte hosszú válik, már tullépett rajta. Mit tud ő parancsolni, honnan adjon ő direktívákat? Mihelyt nem közömbös, már nem tiszta tudomány, akkor nem tudja magát mihez tartani. Akkor ő Haeckelékkel, Forelék-

Mimózája távol és mégis közel volt hozzá, szerették, hittek egymásnak. Aztán — egyszer csak szomorú valóra ébredt a két virág. A kis Mimóza elfáradva az élet küzdelmeiben, szintén csalódva hajtotta le fejét. Ajka refrainje lett: „Nem lehet hinni“. És nem hitt! Nem hitt a Penészvirágnak sem. Erős lelke megtörött. Elvonult az emberek közül, egy magános zárda falai közt kereste azt a boldogságot, melyet az emberek közt, a világban hiába keresett. Ki tudja? Vajjon megtalálta-e?

A szomorubb sors a Penészvirágnak jutott. A remény csodás hangja nem csengett fülébe többé. Az önmagába mélyedés lett urrá a lelkén. — Hogyan szűnt meg a jókedve, hogyan lett a kacagása mindig halkabb és halkabb, míg végre teljesen elnémult, minek részletezni? — Végre az ő beteg szíve is meggyógyult; vergődő, fáradt lelke megnyugodott. Derűs harmónia mutatkozott arcán, mikor egy holdvilágos, csendes estén, könnyeitől nedves arccal halva találták.

Még egyszer mosolygott. . . de csak a koporsóban.

kel, Bölscheékkel belekontárkodik a morálba, de nem tudja hova, merre, miért? Hiszen senki sem bizta meg vele, senki nem kente fel tekintélynek s az atomoktól nem tanulhatott erkölcsöt. Akkor már az isteni dogmának lopott, hamis dogmát szegez neki. Milyen komikus törpék ezek, még ha jóhiszeműek is. Mikor a lelkek napra szomjaznak s a szívek az égre tátonganak, akkor ők értetlen suta áhitattal a tudomány nevével tipegnek-topognak, a tudomány reménytelen szerelmesei, ott, ahol isteni grácia dolgozik s a hidak — ő, más ott a technika! — a végtelenbe lendülnek.

Nem kell tovább elemezni ezeket a tudós urakat. A Pasteurök már régen megoldották a kérdést nélkülök. Mikor a tudományban igazi munkát végeztek s az Eucharistia előtt térdre borultak, akkor ők megoldották a tudomány és vallás egész problémáját. De a párisi urak azzal, hogy erre a kongresszusra összehozták jönni, félreértették mind a kettőt.

A brassói görög nemzeti Egyház jogi helyzete.

— Egy brassói egyháztag. —

(4-ik folytatás és vége.)

A görög őslakókra nézve azonban leg-sérelmesebb a mai állapotnak azon része, mely őket az egyházukban való aktív részvételtől kizárja s melynek oka a bolgárokkal való összekegyezés volt a Curiai intézkedés ellenére.

Az görögök az utóbbi időben számban megfogyatkoztak s ekkor részint rokonság s beházasodás révén az egyházba előbb csak hallgatólagosan bejutottak a bolgár nemzeti ségüek.

Egymásután vándorolnak be ezen idegen egyének. Először hallgatólagosan, titokban, de már 1910-ben nyíltan is a curia ítélet merő megsértésével megválasztják Genovits Miklóst egyházközségi taggá, majd titkárrá és fizetési pénztárossá, 1911-ben pedig gondnokká is egy személyben.

Lassankint mások is így beválasztás után tagjaivá lesznek a görög egyháznak s így bár még többségben nincsenek, de a vezetői szerep (gondnok) által a bolgár elem s a hatalmat teljesen magához ragadta.

Ez magában nem volna semmi különös, ha nem azzal a következménnyel járna, hogy ily formán a kisebbségben maradt görögök szinte formálisan, bár önkényesen az egyházközség életében való aktív részvételtől kizárattak.

Kezeink közt vannak azon iratok, melyek több tagnak egyházközségi tagságát elismerik s ennek dacára őket több alkalommal az aktív részvételtől eltiltották meg nem engedett módon, sőt mi a kizárt tagoknak legsérelmesebb panaszuk, hogy a görög nyelvet az egyházközség jellegét, karakterumát így megtámadva, eltörölve s helyette nem a magyar, hanem a német nyelvet tették hivatalos nyelvvé s ezek alapján a magyar beadványokat visszautasítják s levelezéseiket német nyelven folytatják.

Az egyházközség a éppen mondottak alapján formálisan megalakulva sincs s az az egyháztanács, mely tényleg szerepel semmi jogi alappal nem bír s csak ugynevezett tradíció alapján intézi az egyházközség ügyeit, ami nemcsak igazságtalan, de minden jogi alapot nélkülöz.

Igy történt, hogy 1912. június 21-én közgyűlést tartottak, melyre ilyen meghívót küldtek szét: „Einladung zur Generalversammlung der Mitglieder der national griechischen Kirchengemeinde“. Ezen megjelentek görögök is, kik nem kaptak meghívót, de joguk van a megjelenésre, mire az elnök a gyűlést felfüggesztette. Majd július 11-én mégis megtartották a gyűlést, melyről jogos görög egyházközségi tagokat, kiket hivatalos átirat szerint ilyenek ismertek el, rendőrileg tiltottak ki a gyűlésről.

Mindezen sérelmes állapotok szanálására az illetők — tudtunkkal — memorandumot terjesztettek a kultuszministerhez, melyben az ügyek megvizsgálását kérték s főleg követelik, hogy az egyházközség szervezeti szabályokkal láttassék el, mert csak így remélhető a rend és béke, mely ebben az egyházközségben a sok évi visszavonás után kívánatos volna.

Mindezekben ismertettük a görög egyház helyzetét a közérdekében azzal a reménnyel, hogy az illetékes hatóságok figyelmét felhívjuk az ügynek alapos megvizsgálására s ezzel a rend helyreállítására, mert ez nemcsak a görög egyháznak keblei ügye, hanem közös kulturügy.

A magyar szerzői jog.

Erről bizony nem igen beszélhetünk legalább a kir. ítélőtábla 4871. P. 1912. számú ítélete szerint nem.

A pör, amely ezt az elvi jelentőségű döntést provokálta, onnan származott, hogy Dutka Ákos két tárcacikket irt egyik váradi lapban. Természetesen aláírással ellátva. A cikk egy aktuális kérdést tárgyal, — mint az ítélet mondja, — a poste restante levelezés erkölcsrontó hatását fejti ki. Természetesen nem a Magyar Tudományos Akadémia stílusában, hanem úgy, hogy a nagyközönség is el tudja olvasni. A cikket átvette a Szeged és Vidéke a szerző megkerdezése nélkül, mire Dutka Ákos a szerzői jogdíjért beperelte a lapot. Nyilvánvaló a jogbitorlás. Mert hisz hol volna jogbitorlás, ha ott nincs, amikor valaki egy lapban saját neve alatt egy cikket ír, amelyért megkapja az illó díját, hisz ezzel keresi a kenyerét és ezt egy lap — se szó se beszéd, — minden szerzői engedély nélkül átveszi. Ugy-e természetes?

A szegedi törvényszéknek azonban más a véleménye. Ugyszintén a táblának is, amely elvi döntést hozott ez ügyben.

Az ítéletről érdemes közölni a következőket:

A szépirodalmi művek és dolgozatok a szép eszméjének írásbeli uton való kifejezésére — viszont a tudományos művek és dolgozatok valamely tudományos kérdés megvilágítására és kifejtésére szolgálván; s ehhez képest az előbbieknél célját a tetzés, gyönyörködtetés, utóbbiaknak pedig az oktatás képezvén a kereset alapját képező írásmű, mely a poste restante levelezés erkölcsrontó hatásának kifejtését tartalmazza és amely céljával az ily módon való levelezés megszüntetésére alkalmas intézkedések szükségességéről való meggyőződést tüzte ki, társadalom politikai tartalmánál és irányánál fogva nem sorozható sem a szorosán vett szépirodalmi, sem a szorosán vett tudományos dolgozatok közé. — Mint-hogy pedig az 1884. XVI. törvénycikk 9. §-ának 2. bekezdésében a szépirodalmi és

tudományos dolgozatokra megállapított kivétel szorosán magyarázandó, ennél fogva helyes az első bíróságnak az a jogi álláspontja, hogy miután "a szerelem postája", felirással megjelent közlemény élén foglalt ez a megjegyzés, hogy a cikk a lap eredeti tárcája az utánnyomás tilalmát nem foglalja magában, annak a „Szeged és Vidéke” című hirlap ugyanaz évi január hó 23-iki számában a szerző beleegyezése nélkül történt közzététele, a fenthivatkozott törvényhely értelmében, a szerzői jog kibitorlásának nem tekinthető.

Jellemző mindenestre a magyar sajtóviszonyokra. Eszerint a bíróság dönti el egy lapban megjelent mondjuk szépirodalmi cikknek azt a szépirodalmi értékét, hogy méltó-e az a védelemre. Ha az, nem olyan műfaj, mely megfelel a jó öreg poétikák szabályainak és amelyért mondjuk a Kisfaludi Társaság dicséretét érdemli ki, hanem valami más, valami újabb dolog, ami egyik eddigi skatulyába nem sorozható, ami nem Herceg Ferenc novellájá az Új időkben, hanem amit a hirlapírás fejlődése, a hirlapírók teremtettek meg, ami szorosabb összefüggésben van a napi élettel, a eseményekkel, azon hiába dolgozott az író, ezt a munkát nem kell megfizetni.

Vagy, — hogy szorosabban ennél az esetről maradjunk — ha egy újságíró, aki az írással foglalkozik, ebből él és nem az Akadémia tagja, értekezést, tanulmányt, vagy mondjuk egyszerűen, cikket, tárcát ír például társadalmi kérdéssel, aktuális jelenségekről és problémákról, azt nem kell egyáltalán védeni a szerzői jogbitorlás ellen, ez nem tekinthető tudománynak, csak egy 500 oldalas akadémia értékezés „a cserebogarak elterjedése hazánkban” vagy én nem tudom micsoda a nagyközönségtől távol álló szakkérdésről?

Világos, hogy az írónak, vagy mondjuk úgy, az újságírónak szerzői joga nagyon-nagyon kétes értékű.

Színház.

Heti műsor:

Szombaton, aug. 2-án Ujvári Lajos felléptével: Luxemburg grófja, operette 3 felvonásban, írta Bodánszky, zenéjét szerezte Lehár Ferenc.

Vasárnap, aug. 3-án, délután: A Suhanc, operette 3 felv. írta Konti József, este először: A nagy ur, színmű 4 képből, írta Gróf Bánffy Miklós.

Hétfőn, aug. 4-én: Hoffmann meséi, nagy operette 4 felvonásban, zenéjét szerzte Offenbach Jakab.

Kedden, aug. 5-én először: A Sarkantyú, színmű-ujdonság 3 felvonásban, írták Gábor Andor és Liptai J.

Szerdán, aug. 6-án: Cigánybáró nagy operette 3 felvonásban, írta Strauss János.

Csütörtökön, aug. 7-én; A Cárny színmű 3 felvonásban, írták Biró Lajos és Lengyel Menyhért.

Pénteken, aug. 8-án először: A Cigányprimás, operette-ujdonság 3 felvonásban, írták Grünbaum és Wilhelm, zenéjét szerzte Kálmán Imre.

Szombaton, aug. 9-én másodszor: Cigányprimás, operette.

Vasárnap, aug. 10-én két előadás; délután félhelyárral: A falu rossza, énekes

népszínmű 3 felvonásban. Irta Tóth Ede; este harmadszor: Cigányprimás.

Hétfőn, aug. 11-én negyedszer: Cigányprimás operette.

Kedden, aug. 12-én ötödször: Cigányprimás operette.

Színházi hírek.

A jövő hét műsorát A nagy ur és Sarkantyú színmű-ujdonságok, a Cárny színmű, Hoffmann meséi és Cigánybáró operettek reprise és a Cigányprimás nagysikerű operette-ujdonság előadásai töltik be. A nagy ur, Bánffy Miklós nagyhatású történelmi színműve már teljesen készen várja a vasárnap esti bemutatót, a drámai személyzet Komjáthy és Fái Flórával az élén a legnagyobb lelkesedéssel látja el művészi feladatát. Hétfőn Offenbach örökbecsű nagystilű operetteje Hoffmann meséi kerül színre, a hármasszerepeket Várady Margit, Barna Andor és Serfőzy György látják el. — A Sarkantyú, Gábor Andor és Liptai Imre, a fiatal író nemzedék kiválóságainak színműve, mely a nemzeti színház téli játékkrendjének egyik legnagyobb sikerű és vonzerejű műsor darabja volt, kedden kerül először színre a brassói színpadon. — A főszerepekben Fái Flóra, Földváry Sándor, Hevesi Mariska, Vágóné, Herczeg, Abonyi, Sziklai Harsányi stb. lépnek fel. — Fái Flóra, ki tudvalevőleg rövid idő alatt megvált a társulatától, a Sarkantyú fő női szerepén kívül e hét folyamán még a Cárny nagystilű szerepét játssza el. — Péntektől kezdve öt egymásutáni estén Kálmán Imre zajos sikerű operetteje a Cigányprimás veszi át az uralmat a színpad birodalmában.

NAPIHIREK

Mi lenne

az emberből... ha nem tudna... reménykedni...? Nem is tudom... Azt hiszem... meghalának az emberek...

Az egész élet... egy nagy remény... amelyre építünk mindent... vágyainkat... sóhajainkat... örömeinket... mindent... S ez az... mi az életet... elviselhetővé... sőt sokszor... éppen várakozásban... küzdelmeiben... szépé... és nemessé teszi...

A remény legszebb hónapjainak... a tavasziakat tartják... Nem is úgy van... egészen...

A remény tavaszi hónapjai... a nyári július... és augusztus... Miért nem hiszik...?

Hallgassanak meg... két találkozó embert... az utcán... Mosolyogva... köszöntik egymást... s a sablonos köszöntés után... kérdőjellel válnak egymás előtt... s szinte akaratlanul tör ki a kérdés...

— Nos...?

E „nos”-ra aztán lehet sokféle a válasza... A boldogság sugárzásának pillantása... vagy a remény hamvas tekintetének titkos sejtése... vagy a lemondás busongó hangja...

A körülmények szerint... mindegyikből... még a lemondásból is kisérgázlik... a remény... az a bizonyos... hátha mégis...

De ez csak a kis élet reménysége... Van ennél nagyobb... melyet a titok-

zatos jövő képe vált ki... az emberből... egy egész életre nézve... S ebben is boldogító... csak egy lehet... a remény...

A reményben születik... a bizalom... a reményből támad az erő... a remény váltja ki a szunnyadó energiákat... a remény táplálja... a szomjas... pihegő kebelrel szaladó embert... A remény a vágyak felkeltője... a remény... a lélek nemesítője...

Oly sok fájdalom... oly sok szenvedés... oly sok fullánk... s annyi boldogító érzés... annyi felemelő gondolat... van ebben az egyben... remény...

E nélkül nincs élet... enélkül huzag a halál... enélkül... nem vagyunk emberek... s ezzel... a kunyhó szegénysége is királyi pompa... a fekete kenyér is tápláló erő... mert megaranyozza amazt... izlettessé teszi emezt... a remény...

Azért megértem a költő énekét... Vágy, remény... add vissza... gyermek álmaim... (—)

Az istentisztelet sorrendje a plebánia templomban f. hó. 3-án — a püskösd utáni XII. vasárnapon — a következő: reggel 6, 7, 8, 9 és fél 12 óraker csendes szentmise. 10 óraker szent beszéd és ünnepi szentmise. Délután 5 óraker litánia és áldás.

Áthelyezések a határrendőrségnél. A m. kir. belügyminiszter dr. Bágya Ödön fogalmazót Gyimesbükkről Fiuméba, dr. Hegedűs Zoltán segédfogalmazót Sósmezőről Cacára, Zeldesán Andor segédfogalmazót Brassóból Sósmezőre kirendeltség vezetővé, dr. Tódor Árpád segédfogalmazót Verestoronnyról Gyimesbükkre kirendeltség vezetővé és Kővári Ottó felügyelőt Brassóból Csáktornyára helyezte át, dr. Borsoss Bélát fogalmazó gyakornokká nevezte ki a brassói határrendőrkapitánysághoz.

Tanügy köréből. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Raidl Emilia okl. tanítónőt a brassói állami elemi iskolához rendes tanítónővé nevezte ki. Moór Ilona ferenczalomi állami elemi iskolai tanítónőt a brassói áll. elemi iskolához, Molnár Ilona és Molnár Berta brassói áll. el. iskolai tanítónőket a kispeszt-munkástelepi állami elemi iskolához helyezte át.

Törvénytörés köréből. Az igazságügyi miniszter Khély Endre szerdahelyi kir. járásbírói irnokot a brassói kir. törvénytöréshez helyezte át; Szabó Ferenc szentágotai kir. járásbírói telekkönyvi átalakító díjnokot a sárkányi kir. járásbírói irnokká nevezte ki.

Adományok. Szilágyi Gyula az árvizkárosultak javára két koronát, egy kártyázó asztaltársaság a harangalapra 10 koronát jutottatott szerkesztőségünkhöz.

Az utolsó forgalmi akadály. A kolozsvári üzletvezetőség az alábbiakban közli a máv. erdélyi vonalain fennálló utolsó forgalmi akadályt: A Küküllőszeg—Parajdi vonalon július 31-től fogva az összes forgalom felvételét oly formán, hogy Küküllőszegtől Abosgálfalva állomásig az összes vonatok, Bonyha és Parajd között pedig a 8311, 8312. és 8301, 8302. számú vonatok közlekednek. Abosgálfalva és Bonyha között a fenti 4 vonal átszállással, illetve podgyász, gyorsáru és posta áthordással közlekedik. Abosgálfalván, illetve Bonyhán átmenő teher-

árak még nem szállítanak. Egyéb akadály most vonalainkon nincs.

Erdőéri szakvizsga. Az erdőéri és vad-
éri szakvizsga Brassóban f. év október hó
20-án és az erre következő napokon d. e. 9
órákor fog megtartani. Szabályszerűen fel-
szerelt kérvények szeptember hó 20-ig nyuj-
tandók be az erdőfelügyelőséghez.

A hétfalusi vadásztársaság tegnap este
tartotta rendes értekezletét Lázár Lajos fő-
ellenőr, állomásfőnök elnöke mellett. Az
értekezlet tárgya új tagok felvétele volt. Az
ülésem örömmel jelentette be az elnök, hogy
a társaságnak sikerült 7 község vadászterü-
letét megszerezni. A terület több ezer hold-
ból áll. Új tagok jelentkezhetnek Lázár Lajos
állomásfőnöknel. Tagsági díj 100 korona,
beiratkozási díj 25 korona.

A folyóba esett. Tita Pál 72 éves lupsai
(Fogarasm.) lakos tegnap este hazulról eltá-
vozott. Amint a község melletti folyóhoz ért,
mely a sok esőzéstől nagyon megáradt, vi-
gyázatlansága folytán beesett s megfulladt.
Holttestét Alsóvenicén fogták ki. A bizottság
kiszállott.

Az ideai szőlőtermelés. Magyarország
bortermelőinek ez évben a kedvezőtlen idő-
járás és a nagy mértékben fellépő peronos-
pora folytán szakkörök nézete szerint körül-
belül 60 millió korona kárunk lesz. Német-
ország bortermelő vidékeiről szintén rendki-
vül kedvezőtlen jelentések érkeznek.

Marosujvár veszedelme. Marosujvárról
írják: Tegnap óriási jégverés pusztította Fel-
sőmarosujvár és a szomszédos községek szőlő-
lőit és a mindennapos felhőszakadások, ziv-
vatarok és esőzések mellett gyakran bányasü-
pedések fordulnak elő. Most már a községek
leglakottabb utcáit is katasztrófális veszély-
vel fenyegetik a földcsuszamlások.

Sétatéri zene. Vasárnap délelőtt fél 12
órától a katonazenekar a Bethlen téren, hétfőn
este fél 6 órától a városi zenekar az alsó sé-
tatéren hangversenyez.

Színházban elvesztett ridikül. A szin-
házban találtatott egy ridikül kisebb pénz-
tartalommal. Jogos tulajdonosa átveheti Ve-
ress Sándor színházi gazdánál.

A „Színházi Ujság” 6-ik száma ma je-
lent meg a címlapon Faragó Ödön, az új
színházi-igazgató arcképével. Kapható az
egyes könyvkereskedésben s a színházi jegy-
szedőknél.

Betörés Gyergyószentmiklóson. A gyer-
gyószentmiklósi rendőrség ma táviratilag ér-
tesítette a brassói rendőrkapitányságot, hogy
ott jul. 31-én éjjel ismeretlen tettesek betör-
tek Berkovics Lázár ékszerészhez s on-
nan 180 pár arany karikagyűrűt, 80—90
drb. zsebórát, 4 drb. aranygyűrűt, karkötőt,
láncot, 4 drb. ezüst cigaretta tárcát, 190
korona készpénzt, 1 csomó törött aranyat, 24
gr. aranyrudat stb. loptak el. A rendőrség
a nyomozatot bevezette.

Tovább szolgáló altisztek végkielégítése.
A hadügyminiszter most kiadott rendelete
szerint oly tovább szolgáló altisztek, kik a
törvény szerint végkielégítésre nem jogosul-
tak, de legalább 5 évet megszakítás nélkül
szolgáltak, kivételképen kérelmezhetnek a vég-
kielégítésért. A végkielégítési összeg tekintet
nélkül a rangra, 400 koronában lesz meg-
állapítva.

A gyászjelentések frazeológiája. Na-
gyon megszívlelésre méltó a figyelmeztetés,
amellyel gróf Mailáth Gusztáv Károly erd.
püspök legutóbbi körlevelében rámutat azok-
ra a sablonos, de nem korrekt kifejezésekre,

amelyek a gyászjelentésekben szoktak előfor-
dulni. — A gyászjelentésekben — írja a
püspök — igen gyakran fordulnak elő olyan
kifejezések, amelyek téves magyarázatra ad-
hatnak alkalmat s melyek nem fejezik ki
eléggé a keresztény meggyőződést. Ilyenek:
„Fájdalomtól... megtört szívvel...”; hely-
esebb: „Szomorú, de Isten akaratában meg-
nyugvó szívvel... jelentik” stb. „A halotti
szentségek felvétele után...”; helyesebb:
„haldoklók szentségeinek...”, még helye-
sebb: az „Egyház szentségeivel megerősítve
...”; „Hült teteme... örök nyugalomra...”;
helyesebb: „A boldog feltámadás reményé-
ben nyugalomra helyezni...”. „Legyen em-
léke áldott!” Ez kevés! „Béke lengjen helye-
vai fölött!” Szintén üres beszéd! Helyette:
„Nyugodjék békében!” vagy: „A viszont-
látásra” vagy: „Az örök világosság fényes-
kedjék neki!” A püspök felszólítja papjait,
hogy ahol csak lehet, oktassák ki hiveiket
az egyházi szellemnek megfelelőleg helyes
kifejezések használatára.

Állategészségügy. Az alispáni hivatalhoz
érkezett jelentés szerint Krizba községben a
sertésvész állati betegség megszűnt.

A brassói állandó

Mercur-Mozgóban
minden vasárnap d. u. fél 4, 6
és 8 órákor szenzációs előadás
teljesen új és változatos mű-
sorral. Iparegylet. (Rezsőkörut)

M Ū S O R :

1913. Augusztus 3-án.

Bécs—Linz gyorshajójarat megnyitása.
Látványos. — Nune mint vadász. Humoros.
Eclair-Film. — Az adósságok. Kiváló dráma
egy felvonásban. — A kedélyes Paula. Nagy
humoros kép 2 felvonásban. — Kikebusch a
lakását veszítette. Komikus jelenet.

Egy kiüldözött

nagy társadalmi dráma 4 felvonásban. Egye-
dül előadási jog Brassóban. Az idei szezon
legújabb és a kinematografia legbámulatosab
remekműve.

Előkészületben Asta Nilsen és Psilander-esték.

Táviratok.

Bécs, aug. 2.

Az orosz intervenció kérdésében
itt az a vélemény, hogy minden hata-
lomnak joga és kötelessége, hogy köz-
vetlen szomszédjával saját belátása sze-
rint egyezséget kössön. Amint a Mo-
narchiát érdekli, ami a Balkánon tör-
ténik, ép úgy érdekli Oroszországot
Arménia. Izt a felfogást osztja Német-
ország is. Természetesen Franciaorszá-
got és Angliát idegesíti Oroszország
készülődése, de úgy Bécsben, mint
Budapestben, Berlinben és Rómában
Oroszország készülődései elé nem néz-
nek haraggal.

Bukarest, aug. 2.

A bolgár és román követek tár-
gyalása a határkérdésről eddig ered-

ménytelen. Ma új alapon tárgyalták
ugyane kérdést és pedig statégiai ala-
pon. A román kormány határozottan
ragaszkodik e statégiai szempontoz.
A románok Turtukaja—Dobrist—Balt-
sik határvonaltól befelé 10 kilométert
követelnek. A szerbek és görögök a
következőket követelik: Sturmát a
Szarbalene folyóig, majd Tragar—Ku-
ka—Diliboska—Kuslar—Galinetepe az
éjei tengerig és északra 4 kilométert
Makritól. Azonkívül követelik, hogy
Bulgária mondjon le a szigetekről s
az Ó-Szerbia felügyeletéről. Ezek a
követelések azonban nemcsak Bulgá-
riára, de Romániára is sérelmesek s
ezért ebben engedniök kell.

Bukarest, aug. 2.

Widdin bombázása nagy veszte-
séggel járt mindkét részre. Widdinben
több mint ezer halott van. Ezenkívül
mintegy 600 lakos sebesült meg. A
szerbek megpróbálták a városba ha-
tolni, de visszaverettek.

Pasic kijelentette, hogy a Bulgá-
riának átadott feltételek nem az utol-
só szó.

Szófia, aug. 2.

A bolgár vezér csütörtökön délu-
tán követeket küldött a szerb sereg-
hez a fegyverszünetre való megállá-
podásra nézve, de a szerbek azon meg-
jegyzéssel, hogy ők nem kaptak pa-
rancsot, ezt visszautasították s folytat-
ták a harcot.

Más pontokon is támadtak a szer-
bek a fegyverszünet kihirdetése után.

Konstantinápoly, aug. 2.

Egyes követek utasítást kaptak
arra, hogy a portánál lépést tegyenek
a londoni megállapodás betartására.

London, aug. 2.

A követek tegnap ismét az albán
határról tárgyaltak s egy javaslatot
dolgoztak ki az epirusi határról és az
éjei szigetekről, mit a kormányok elé
terjesztenek. A legközelebbi ülés csüt-
örtökön lesz, mely előreláthatólag az
utolsó is.

Pétervár, aug. 2.

A porta pár nap előtt közölte,
hogy a tenger szorost elzárja rövid
időre. Oroszország ez ellen tiltakozott.

Berlin, aug. 2.

Az a párisi híresztelés, hogy Né-
metország hozzájárult Oroszország pri-
vát akciójához, hamis, mert Németor-
szág még nem is nyilatkozott. A ha-
talmak most Törökországot más re-
kompenzációval akarják engedékeny-
ségre bírni s ha mégsem engedne,
erővel kényszerítenék rá. Törökország
azt hiszi, hogy ily együttes lépésre a
hatalmak nem kaphatók.

Ajánlható cégek Brassóban:

Lázár Mór Weisz-Mihály-u. 3. Órás és aranyműves.

Arany- és ezüstnemű javítást, vagy átalakítást, órák igazítását elvállalja felelősség mellett jutányos áron. Régi arany és ezüstneműt, órákat becsereél újakkal. Tört ékszereket vesz a legmagasabb áron.

Arany- és ékszerjavító műhelyek:

Fachat Gyula,
Fekete-utca 33. Megbízhatóan készít minden szakmába vágó munkát.

Asztalosok:

Kiss Balázs,
Közép-utca 24. Épület- és bútorasztalos. Minden e szakmába vágó munkát és javítást mérsékelt árak mellett vállal.

Orbán András,
Fekete-utca 8. Épület- és bútorasztalos. Elvállal minden e szakmába vágó munkát olcsó árban.

Butorraktárok:

Zachariás Márton,
Kapu-utca 58. Eladás készpénz és részletre, olcsó árak mellett. Telefon interurbán 492.

Cipészek:

Ardeleán Szilárd,
Weisz Mihály-utca 20. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, javításokat szolid árak mellett.

Both József,
Weisz Mihály-utca 23. Uri, női és gyermek cipők nagy raktára. Megrendeléseket, javításokat gyorsan eszközöl.

Borsovitzky Lajos,
Kórház-utca 6. Saját készítésű férfi-, női- és gyermek cipők. Mérték utáni rendelést, javítást gyorsan és a legolcsóbb árban elfogad.

Nagy Ferenc,
Weisz-Mihály-utca 33. Saját készítményű és kész férfi-, női- és gyermekcipők raktára, megrendeléseket, javításokat szolid árban végez.

Veress Vilmos,
Tehénpiac 9. Férfi, női és gyermekcipők nagy raktára. Amerikai cipők és választékban. Elvállal férfi, női és gyermekcipők, csizmák mérték szerinti készítését olcsó árak mellett.

Schmilovsky János,
Kórház-utca 33. Elvállal férfi-, női- és gyermekcipők készítését tartós és csinos kivitelben. Szolid árak mellett javításokat gyorsan és pontosan eszközöl. Kivánatra megrendelés végett hához is elmegy.

Déligyümölcs, zöldség:

Gingold Testvérek,
Hirscher-u. 4. Zöldség, déligyümölcs, csemege, iüszér, friss és sós halak, valódi kóser-italok.

Divatáru-kereskedők:

Graef Testvérek,
Kolostor-utca 9. Uri és női divatáruház. Az összes bluzokat és napernyőket minden árban kiárúsítja. Újdonság elegáns férfi nyakkendőben és fehérművekben.

Drogériák:

Kraft és Herberth,
ezelőtt Lang és Theil. Buzasor 8. Fényképészeti cikkek raktára.

Épület és bútór mázoló és fényező:

Buka D. és Résznoevan,
műhely Vár-u. 2. Mindennemű modern munkát szolid árban készítenek.

Éttermek:

Európa szálló étterme,
Kolostor-utca 9. Elismert jó konyha. Kitűnő italok. Pilseni ösforrás sör. Kellemes nyári udvari helyiség.

Sétatéri vendéglő.
Elsőrendű konyha. Kitűnő italok. Dreher-féle korona sör.

Vigadó (Redout) étterme,
Hirscher-utca. Bérlő: Gottsmann Ede. Kitűnő konyha. Pilseni sör. Jó borok

Fényképészek:

Ambrus Antal,
Hosszu-utca 16. Fényképészeti és nagyító-műterem. 10 drb. fényképes levelező-lap 2 kor. 3. drb. visít-fénykép és 5 fénykép-levelező-lap, összesen 8 drb. ára 3. K. Vasutasoknak igazolványi fényképek jutányosan és gyorsan eszközöltetnek. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat jutányos ár mellett.

Gust H.,
Buzasor 8. Fényképészeti és nagyító műterem.

Kovács Sándor,
Katonakórház-utca 2. a. 10 képes lap és egy kabinet fénykép 4 kor. 3 vizítkép 2 K. 50 fill. 12 drb. remek szép stereoskopkép Brassó, Budapest, Bécs, Belgrád, New-Jork stb. stereoskopkal együtt 10 korona. Minden további kép 40 fillér.

Férfiszabók:

Barabás Dániel,
Kórház-utca 10. Csinos kivitel. Tartós munka.

Héjjas J.
Hirscher-utca 28. Elvállal minden e szakmába vágó munkákat.

Mihály Jenő,
Lensor 26. szám. Elvállalja polgári és egyenruhák készítését.

Sebestyén János,
Kórház-utca 44. Férfi-divat szabó.

Tellmann Béla,
Lópiac 1. Angol uri szabóság.

Czellecz István,
Hirscher-utca 7. Elvállalja a legdivatosabb urilöltönyök elkészítését jóállás mellett.

Férfiszabó üzletek:

Bartha Mihály,
Tehénpiac 4. Divatos szabás, elsőrangú kivitel, jutányos árak.

Buca György,
Porond-utca 45. Intézeti egyenruha vállalat, szövetraktár, csinos szabás, szolid kiszolgálás.

Kósa Albert,
Weisz-Mihály-utca 6. Belföldi és angol szövetraktár, csinos és tartós kivitel.

Lengyel Gyula,
Hosszu-utca 14. Egyenruházati intézet. Katonai felszerelések raktára.

Szöcs György,
Weisz Mihály-utca 10. Saját ház. Férfi divat szabó üzlet. Egyenruházati intézet. Szövet és sapka gyári raktár.

Festők-kereskedések:

Arsu Miklós,
Hosszu-utca 9. Szobafestő és mázó, mindennemű festék, olaj és üzleti létrák raktára.

Gázfelszerelési cikkek:

Rádium gázszerelde,
Weisz-Mihály-utca 4. Teljes gázvilágítási felszerelések. Csillárok gyári árak mellett. Lámpák jókarban tartása elvállalják.

Géplakatosok:

Copony György,
Villa-utca 3. Hentes-utca 4. Motorüzemre berendezett lakatos műhely. Nagy választék mindenféle konyhatűzelőben. Elvállal mindennemű lakatos-munkát szolid árak mellett.

Gyertyagyárok:

Peteu János,
Csirkepiac. Első erdélyi viasz és parafingyertyagyár. Viasz, cerisin, stearin és parafin gyertya olcsó árban.

Gépraktárok:

Wetzel Ottó,
Weisz Mihály-utca 30. Saját mechanikai műhely. Pfaff-varrógépek. Underwood-írógépek. Waffnerad és Kosmos-kerékpárok.

Révházak:

Jordáche György,
az alsó sétatéri pavillon bérlője. Mindennap városi zenekar játszik. Hideg buffet, kitűnő italok.

Révemérések:

Horváth Józsefné,
Hirscher-utca 24.

Rárpitosok:

Vajda Gyula,
Buzasor 7. Angol klub és bőrbutor-különlegességek készítője. Elvállal kárpitos és díszítő munkákat minden stílusban.

Refegyártók:

Incze Károly,
Kapu-utca 28. Mindennemű ecset, kefe, meszelő, és e szakmába tartozó más cikkek jutányos árban beszerezhetők.

Löser L. p. pr. Richlovits A.,
Hirscher-utca 17. Hol mindennemű e szakmába vágó cikkek a legjutányosabb árban kaphatók.

Zeides Alfréd,
Fekete-utca 4. Brassó legnagyobb raktára mindenféle ecset, meszelő, kefe és e szakmához tartozó cikkekben. Szolid kiszolgálás! Viszonteladónak árengedmény.

Benigal Sándor,
Kapu-utca 9-11. Ujjonnan berendezett üzlet. Legnagyobb választék minden e szakmához tartozó árukban szolid kiszolgálás mellett. Viszont eladónak megfelelő árengedményt ad.

Réféüzletek:

R. Mihaletz utóda,
Kapu-utca 13. Első brassói keféüzlet. Alapított 1875. Eladás nagyban és kicsinyben. Viszontelárusítók árengedményben részesülnek.

Rocsi- és herékgyártók:

Márton Albert,
Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkákat mérsékelt árban.

Rocsi-kárpitos és fényezők:

Subutz Dénes,
Közép-utca 41 a). Elvállal minden e szakmához tartozó munkát jutányos árak mellett.

Römüves-mesterek:

Moldován György,
Szent Miklós-utca 6 b). Budapesten kitűnő eredménnyel oklevelet nyert kömüvesmester. Elvállalja templomok, házak építését és javítását. Költségleíranyzat és tervek készítése. Vidéki meghívásra személyesen odautazik.

Rovacsok:

Kelemen Lázár,
Hosszu-utca 56. Megbízhatóan készít minden e szakmába vágó munkákat mérsékelt árban.

Szakács József
Közép-utca 41 a). Elvállal minden e szakmába vágó munkát és javítást jutányos árak mellett. Kész kocsi kapható.

Röszörüs és késesek:

Durighello L.,
Kapu-utca 16. Első brassói mű- és homorú körszörüde motorüzemre. Javítások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Rőtéggyártó:

Hertrich József,
Hosszu-utca 135. Elvállal minden e szakmába vágó munkát szolid árak mellett. Viszonteladónak árengedmény.

Mechanikus:

Littmann Róbert,
Hosszu-utca 24. Automobil, motor, kerékpár, írógép, varrógép és gramofon javító műhely.

Mosóda és fényvasaló intézet:

Nicolescu Ilona,
Kut-utca 23. Különlegesség. Fügöny, bluz és mindenféle nyári ruhamosás és vasalás felelősség mellett.

Női fodrászok:

Ludovica Soos,
Hirscher-utca 5. Színházi fodrásznő. Fésülés házon kívül havi előfizetésre vagy alkalmakra elvállalják a legdivatosabb formában szép kivitelen. Kihullott haj megvételeire kerestetik.

Női fűző-üzlet:

Hurtig M. özvegye,
Hirscher-u. 6.

Órás és ékszerészek:

Gantz József
Fekete-utca 33. Minden e szakmába vágó óra és ékszer-eladás. Elvállal javításokat pontosan és olcsón.

Szizgyártók:

Mooser Mihály,
Hosszu-utca 37. Szizgyártó, nyerges és bőrdobos. Minden e szakmába vágó cikkek raktára. Megrendeléseket és javításokat elvállal.

Szűcsök:

Szabó Béni,
Kórház-utca 11. Jutányos árban fogad el szőrmeárakat molykár elleni megóvás végett felelősség mell. t.

Szobafestők:

Farkas E. Sándor,
Kórház-utca 35. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, modern kivitelt és szolid árak mellett. Poloska írtást saját módszere szerint vállal felelősség mellett.

Turó és káskavál-sajt-gyárok:

Manu Tódor,
Hátulsó-u. 42. -- Hetivásárokon a piacon árusít.

Vegyeshereskedések:

Herz-féle vegyeskereskedés,
Hosszu-utca 90. Korai veteményfélék naponta frissen érkeznek. 4 év óta fennálló tejraktár. Állandó előfizetők egész éven át tehéntejet 21 filléren, bivalytejet 30 fillérért kapják. Tiszta kezelés. Telefon 213.

Vegytszifítók:

Schmitz József,
Kolostor-utca 25. és Közép-utca 12. Csapkét, ruhát fest és tisztít vegyileg.

Vendéglők:

Alsó Waite vendéglő,
(Brassó) és Bartha-féle vendéglő (Hosszufalu) bérlője Dakó Balint. Kellemes nyári kirándulóhelyek, jó konyha, kitűnő italok, kőbányai és Czell sör.

Jian-féle vendéglő,
Lópiac 15. Izletes konyha, kitűnő italok. Czell-sör pohár és üvegekben. Előfizetéseket étkezésre házon kívül is elfogad mérsékelt árak mellett.

Vésnökök:

Náhmajer Ferenc,
Weisz Mihály-utca 17. Pecsétnyomók, címerek legjobb kivitelen készülnek.

Sole Lipót,
Ruggyanta-, érc-bélyegző és himző-minták, monogrammok és a szabadalmazott marhalevel-szárazbélgyegző készülékek gyártója. Kolostor-utca sarok. Weisz Mihály-utca 2. Alapítva 1879-ben. Telefon 5-35.